

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

ACTION D2

Report on the socio-economic impact of the project's actions

December 2022

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

Action D.2: “Report on the socio-economic impact of the project’s actions”

Executive summary

Within the framework of the project ‘Life Andros Park’ (<http://www.life-androspark.gr>) a series of actions for the conservation and restoration of important priority terrestrial habitats are implemented, as well as priority marine species within the Natura 2000 areas of the island of Andros. These actions may affect local stakeholders and communities. A socio-economic impact analysis (SEIA) is a useful tool to examine if and how the program's actions will impact the lives of local people and if so, in what ways. The SEIA results, can indicate possible risk measures to mitigate the negative effects but also activities that could enhance positive ones that may be related to specific actions.

For this purpose, a multi-method approach was adopted, which included literature review, collection of secondary data, and collection and analysis of primary qualitative and quantitative data. In-depth interviews with relevant stakeholders, (fishermen, farmers, tourism entrepreneurs, etc.), participatory discussions with local actors, interviews with experts with experience in quality schemes, interviews with fishers involved in fishing tourism in other parts of the country as well as an online quantitative research carried out in 2021 to investigate consumer preferences for branded fish and their propensity to pay a “premium” price for these products, were some of the methods

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

used. In general, it is estimated that the perceptions of local stakeholders as to whether the actions of the program have an impact on their daily lives are particularly important. If these views are not taken into account, the long-term viability of the project objectives is at stake.

In this deliverable we will focus on two specific project actions, namely the promotion of fishing tourism and the creation of “Andros brand”, a quality brandname for local products including fish, which will be associated with fishing practices friendly to marine life. According to our findings the expansion of fishermen's activity in fishing tourism presupposes the development of skills, through training, in the provision of services related to fishing tourism / ecotourism. The involvement of fishermen and their families as well as the local community is important; equally important is the integration of fishing activity in the overall strategic plan for tourism. The creation of a new tourism product presupposes the acceptance and participation of the local community. In general, collective entrepreneurship can be useful in cost and risk sharing, resource sharing, consolidating a common brand, etc.

Andros faces a combination of challenges related to the general economic situation, but also social and environmental issues that are more internal and related to the characteristics of the island. Nevertheless, key benefits have been identified that can enable sustainable development, including both natural and cultural resources. However, weaknesses were also identified which need to be addressed by adopting a new approach. This approach should allow local actors to work together to reach a common understanding and definition of problems but also to explore their

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

interdependencies. Stakeholder concerns and their relationships need to be explored and new visions for the future should be commonly developed. Future scenario planning methods may be beneficial as they could help build the process towards a desired future. Proposed activities to help the adoption of project actions while reducing any possible negative impact, include the creation of common values, greater information and awareness of the local community (about the resources of Andros and their potential), the improvement of facilities (eg, walking routes, wastewater treatment), the creation of incentives for recruitment, protection and promotion of natural resources, etc. Andros could seek to exploit its comparative advantage, targeting specialized markets, while maintaining its rich natural and cultural resources and providing a 'mild' example of 'blue growth'. As commented during our meetings on the island 'Wealth (natural, social, cultural) must be preserved and used in a new way'. The resources of the European Maritime and Fisheries Fund and the European Social Fund could help in this direction, but a common vision and action is needed.

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

Δράση D.2: «Έκθεση σχετικά με τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο των δράσεων του έργου»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο του έργου «Life Andros Park» (<http://www.life-androspark.gr>) υλοποιείται σειρά δράσεων για τη διατήρηση και αποκατάσταση σημαντικών χερσαίων οικοτόπων προτεραιότητας, καθώς και θαλάσσιων ειδών προτεραιότητας εντός των περιοχών Natura 2000 του νησιού της Άνδρου. Αυτές οι ενέργειες ενδέχεται να επηρεάσουν τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς και κοινότητες. Η ανάλυση κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων (SEIA) είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για να εξεταστεί εάν και πώς οι ενέργειες του προγράμματος θα επηρεάσουν τις ζωές των κατοίκων της περιοχής και εάν ναι, με ποιους τρόπους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης, μπορούν να υποδείξουν πιθανά μέτρα για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων αλλά και δραστηριότητες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τα θετικά αποτελέσματα που μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένες δράσεις του έργου.

Για το σκοπό αυτό, υιοθετήθηκε μια πολυμεθοδική προσέγγιση, η οποία περιελάμβανε βιβλιογραφική ανασκόπηση, συλλογή δευτερογενών δεδομένων και συλλογή και ανάλυση πρωτογενών ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων. Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν σε βάθος συνεντεύξεις με σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς (ψαράδες, αγρότες, τουριστικούς επιχειρηματίες κ.λπ.), συμμετοχικές συζητήσεις με τοπικούς παράγοντες, συνεντεύξεις με ειδικούς με εμπειρία σε προγράμματα ποιότητας, συνεντεύξεις με ψαράδες που ασχολούνται με τον αλιευτικό τουρισμό στην

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

Άνδρο και σε άλλες περιοχές της χώρας. Ακόμα πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή ποσοτική έρευνα, για τη διερεύνηση των προτιμήσεων των καταναλωτών για επώνυμα ψάρια και την τάση τους να πληρώνουν μια «premium» τιμή για αυτά τα προϊόντα. Γενικά, εκτιμάται ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικές οι αντιλήψεις των τοπικών φορέων για το εάν οι δράσεις του προγράμματος έχουν αντίκτυπο στην καθημερινότητά τους. Εάν αυτές οι απόψεις δεν ληφθούν υπόψη, διακυβεύεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των στόχων του έργου.

Σε αυτό το παραδοτέο θα επικεντρωθούμε σε δύο συγκεκριμένες δράσεις του έργου, δηλαδή την προώθηση του αλιευτικού τουρισμού και τη δημιουργία του «Andros brand», μιας ποιοτικής επωνυμίας για τοπικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των ψαριών, που θα συνδέεται με αλιευτικές πρακτικές φιλικές προς τη θαλάσσια ζωή. Σύμφωνα με τα ευρήματά μας η επέκταση της δραστηριότητας των αλιέων στον αλιευτικό τουρισμό προϋποθέτει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, μέσω της εκπαίδευσης, στην παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με τον αλιευτικό τουρισμό / οικοτουρισμό. Η συμμετοχή των ψαράδων και των οικογενειών τους καθώς και της τοπικής κοινωνίας είναι σημαντική. Εξίσου σημαντική είναι η ένταξη της αλιευτικής δραστηριότητας στο συνολικό στρατηγικό σχέδιο για τον τουρισμό. Η δημιουργία ενός νέου τουριστικού προϊόντος προϋποθέτει την αποδοχή και τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας. Γενικά, η συλλογική επιχειρηματικότητα μπορεί να είναι χρήσιμη για την κατανομή κόστους και κινδύνου, την κοινή χρήση πόρων, την εδραίωση μιας κοινής επωνυμίας κ.λπ.

Η Άνδρος αντιμετωπίζει έναν συνδυασμό προκλήσεων που σχετίζονται με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση, αλλά και κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

που είναι περισσότερο εσωτερικά και σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά του νησιού. Ωστόσο, έχουν εντοπιστεί βασικά οφέλη που μπορούν να επιτρέψουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων τόσο των φυσικών όσο και των πολιτιστικών πόρων. Εντοπίστηκαν επίσης αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν με την υιοθέτηση νέας προσέγγισης. Αυτή η προσέγγιση θα επιτρέψει στους τοπικούς φορείς να συνεργαστούν για να καταλήξουν σε κοινή κατανόηση και ορισμό των προβλημάτων αλλά και να διερευνήσουν τις αλληλεξαρτήσεις τους. Οι ανησυχίες των ενδιαφερομένων μερών και οι μεταξύ τους σχέσεις πρέπει να διερευνηθούν και να αναπτυχθούν από κοινού νέοι στόχοι για το μέλλον. Οι μέθοδοι σχεδιασμού μελλοντικών σεναρίων μπορεί να είναι ωφέλιμες καθώς θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην οικοδόμηση της διαδικασίας προς ένα επιθυμητό μέλλον. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες για να βοηθήσουν στην υιοθέτηση των δράσεων του έργου με ταυτόχρονη μείωση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων, περιλαμβάνουν τη δημιουργία κοινών αξιών, μεγαλύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας (για τους πόρους της Άνδρου και τις δυνατότητές τους), τη βελτίωση των εγκαταστάσεων (π.χ. περπάτημα διαδρομές, επεξεργασία λυμάτων), τη δημιουργία κινήτρων για πρόσληψη, προστασία και ανάδειξη φυσικών πόρων κ.λπ. Η Άνδρος θα μπορούσε να επιδιώξει να εκμεταλλευτεί το συγκριτικό της πλεονέκτημα, στοχεύοντας σε εξειδικευμένες αγορές, διατηρώντας παράλληλα τους πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της και δίνοντας ένα «ήπιο» παράδειγμα της «γαλάζιας ανάπτυξης». Όπως σχολιάστηκε κατά τις συναντήσεις μας στο νησί «Ο πλούτος (φυσικός, κοινωνικός, πολιτιστικός) πρέπει να διατηρηθεί και να χρησιμοποιηθεί με νέο τρόπο». Οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας και του

LIFE ANDROS PARK

*«Conservation of priority species and habitats of Andros Island protected area
integrating socioeconomic considerations»*

LIFE16 NAT/GR/000606

Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα μπορούσαν να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά χρειάζεται κοινό όραμα και δράση.